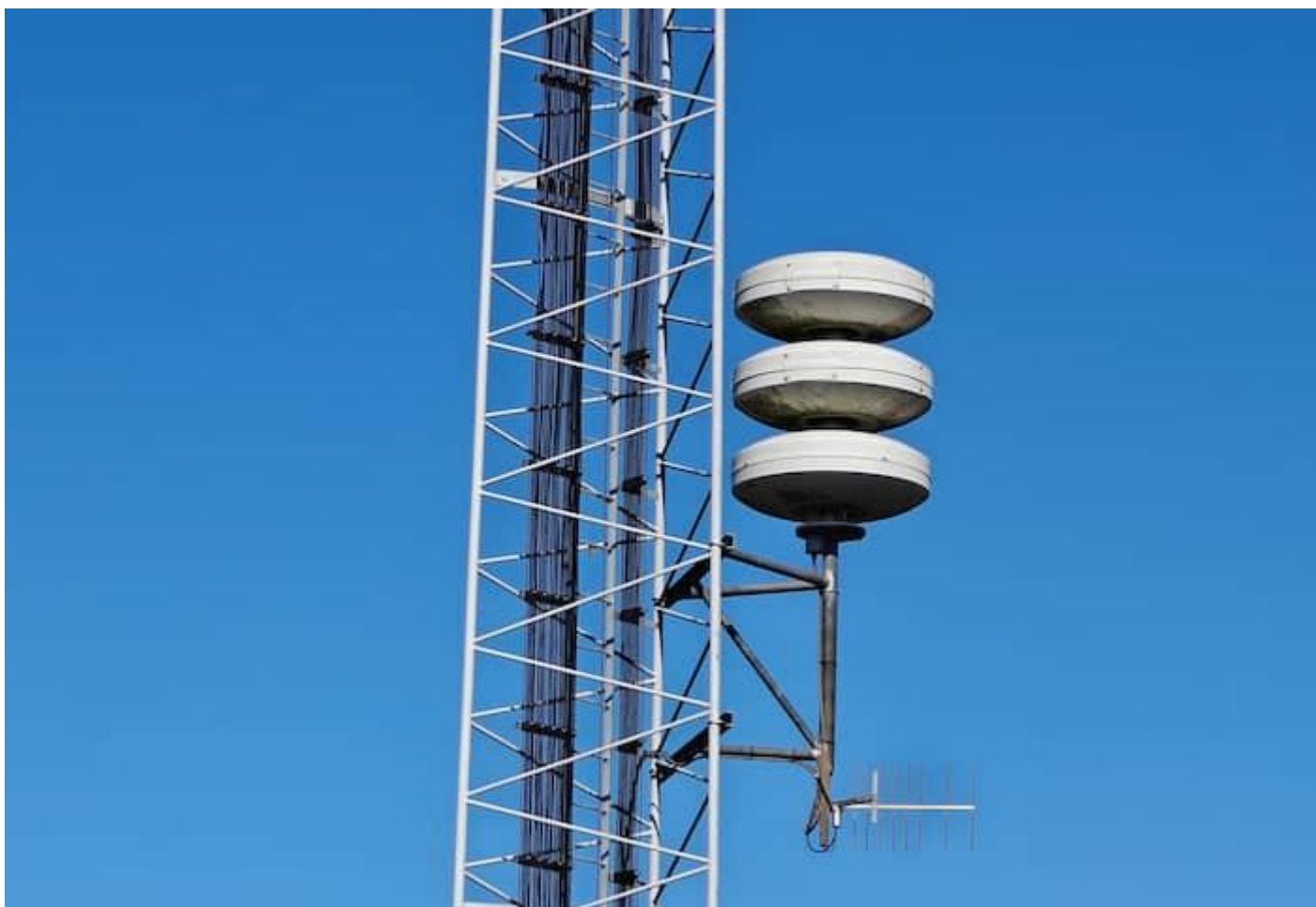

Oorlogsdreiging en kwetsbaar NL-Alert zaaien twijfel over afschaffen luchtalarm

Door Tim Wijkman-van Aalst

21 sep 2025 om 05:08Update: 2 uur geleden

[743 reacties](#)

Nemen we afscheid van het luchtalarm? Daarover wordt al ruim tien jaar fel gediscussieerd. De Tweede Kamer moet er binnenkort een knoop over doorhakken, want het waarschuwingssysteem is al ver over zijn technische levensduur heen.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) zit in een spagaat. In februari schreef toenmalig justitieminister Van Weel [in een brief](#) aan de Tweede Kamer dat zijn departement geen geld heeft om het zogenoemde waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) te vernieuwen. Maar bijna alle partijen in de Tweede Kamer willen dat het luchtalarm blijft, blijkt uit [een motie](#) die in maart 2024 werd aangenomen.

Drie jaar eerder, in 2021, [becijferde](#) het Centrum Beleidsadviserend Onderzoek (Cebeon) dat het 170 miljoen euro kost om het luchtalarm tot 2040 te behouden. En sinds de komst van NL-Alert in 2012 wordt het luchtalarm bijna nooit meer gebruikt. Daarom leek het toen een logische keuze er afscheid van te nemen.

Maar de wereld is de afgelopen jaren veranderd. Na de inval van Rusland in Oekraïne is oorlogsdreiging ook in Nederland weer voelbaar. Daardoor twijfelt de Tweede Kamer nu of het een goed idee is het luchtalarm af te schaffen.

In de Tweede Kamer is de angst dat bij een militaire aanval op Nederland het elektriciteits- en communicatienetwerk als eerste worden platgelegd. Dan is het ook niet meer mogelijk

om berichten via NL-Alert te versturen. Als het luchtalarm is afgeschaft, heeft de overheid geen middelen meer om mensen te waarschuwen.

Onduidelijk of luchtalarm bruikbaar is in oorlog

Van Weel liet daarom in februari weten dat meer onderzoek nodig is voordat een besluit kan worden genomen. Samen met Defensie en TNO bekijkt het ministerie hoe burgers kunnen worden gewaarschuwd bij een dreiging, zoals een raketaanval.

Ook wordt onderzocht wat er kan misgaan bij stroomstoringen of problemen met telecomnetwerken. De resultaten van de onderzoeken werden voor de zomer van 2025 verwacht.

De bevindingen worden binnenkort met de Tweede Kamer gedeeld, laat het ministerie van Justitie en Veiligheid aan NU.nl weten. Op basis daarvan moet de Tweede Kamer een besluit nemen over de uitfasering en ontmanteling van het huidige luchtalarmsysteem.

Dat is een lastig besluit. Zowel het Cebeon als het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) concludeerde eerder dat NL-Alert een veel beter waarschuwingssysteem is. Bij een ramp of calamiteit kan de overheid een bericht versturen naar alle telefoons in het land of in een bepaalde regio. Daarin staat wat er aan de hand is en wat je moet doen. Dat werkt via de mobiele netwerken van KPN, Vodafone en Odido.

De informatie die je met een NL-Alert ontvangt, heb je niet als je alleen een sirene hoort, concludeerden het Cebeon en NIPV eerder. Daarom werd de laatste jaren vooral gekozen voor alarmering via NL-Alert en klinkt alleen in heel uitzonderlijke situaties het luchtalarm.

NL-Alert kan uitvallen bij extreme omstandigheden

Maar om een NL-Alert te kunnen versturen, moeten de mobiele netwerken wel werken. Bij een grote stroomstoring door bijvoorbeeld een natuurramp blijven antennes met back-upbatterijen nog maximaal vier uur werken. Daarna vallen ze uit en is het niet meer mogelijk een NL-Alert te versturen.

Die kwetsbaarheid werd in 2021 pijnlijk duidelijk in onze buurlanden. Delen van België, Duitsland en Nederland werden toen getroffen door overstromingen. In België en Duitsland viel op veel plekken het mobiele netwerk uit. Dat was voor Duitsland aanleiding juist extra te investeren in het luchtalarm, schreef het NIPV in 2022 in een [rapport](#).

Het wel of niet afschaffen van het luchtalarm is door die gebeurtenissen en de dreiging vanuit Rusland niet langer alleen een afweging tussen kosten en baten. Historisch expert Roelof van Gelderen van het Museum Bescherming Bevolking vergelijkt het luchtalarm met een brandverzekering. "Het kost geld en je hoopt hem nooit nodig te hebben. Maar áls er iets gebeurt, ben je blij dat je hem hebt."